

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/280/2014
Identifikačné číslo spisu:	5412205225
Dátum vydania rozhodnutia:	03.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5412205225.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky K. Z., bývajúcej v P., proti odporcom 1/ D. F. bývajúcemu v P., 2/ K. F. bývajúcej v P., 3/ S. K. bývajúcemu v T., o prešetrovanie právoplatnosti kúpnych zmlúv a vrátenie podielu k nehnuteľnostiam, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp.zn. 5 C 109/2012, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30.decembra 2013 sp.zn. 8Co 325/2013, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom z 20. februára 2013 č.k. 5C 109/2012-72 návrh navrhovateľky zamietol v celom rozsahu a odporcom 1/ až 3/ náhradu trov konania nepriznal. Pokiaľ išlo o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv súd dospel k záveru, že navrhovateľka na určení ich neplatnosti naliehavý právny záujem nemá, a to z dôvodu, že podaným návrhom sa súčasne domáhala určenia spoluvlastníctva k pozemkom, ktoré boli predmetom napadnutých zmlúv. Pre nedostatok naliehavého právneho záujmu a neúplný okruh účastníkov, návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala prešetrovania právoplatnosti kúpnych zmlúv, zamietol. Pokiaľ išlo o určenie spoluvlastníctva k pozemkom, súd návrh ako nedôvodný zamietol z dôvodov, že žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno ohľadom preukázania nadobudnutia spoluvlastníckeho práva, ktoré žiadala priznať a určiť jej vlastníctvo v zákonom, resp. vyššom dedičskom podiele po poručníkovi Michalovi Hudecovi v takomto konaní určiť nemožno. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., keďže si však žalovaní žiadne trovy konania neuplatnili (§ 151 ods. 1 O.s.p.), súd im ich náhradu nepriznal.

Krajský súd v Žiline na základe odvolania navrhovateľky rozsudkom z 30. decembra 2013 sp.zn. 8 Co 325/2013 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.) potvrdil a žalovaným nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom

súdu prvého stupňa ohľadom nedostatku naliehavého právneho záujmu navrhovateľky na určenie neplatnosti kúpnych zmlúv. Za rozhodujúce považoval, že žiadnym súdnym rozhodnutím nebolo určené, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručníkovi K. H.. Pokiaľ navrhovateľka požadovala vykonať ako dôkaz výsluch jej sestry, odvolací súd poukázal na ustanovenie § 120 ods. 4 O.s.p., na základe ktorého na ňou označený dôkaz nebolo možné prihladať. O tejto skutočnosti bola navrhovateľka poučená v doručenom predvolaní na pojednávanie. Uzavrel, že súd prvého stupňa dospel k správnym skutkovým aj právnym záverom a jeho rozhodnutie bolo náležite odôvodnené v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p., preto ho ako vecne správne potvrdil. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., odporcovia si žiadne trovy konania neuplatnili (§ 151 ods. 1 O.s.p.), a preto im náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala navrhovateľka (ďalej aj „dovolaťka,“) dovolanie, doplnené na výzvu súdu podaním z 13. apríla 2014, v ktorých sa podrobne zaoberala opísaním skutkových a právnych okolností prejednávaneho sporu. Namietala nevykonanie dôkazu výsluchom svojej sestry O. D., rozhodnutia súdov nižších stupňov považovala za nesprávne a odvolávala sa na svoje prechádzajúce vyjadrenia vo veci.

Vychádzajúc z obsahu podania navrhovateľky nachádzajúceho sa na č.l. 147 spisu ako aj z podania na č.l. 165, je zjavné, že navrhovateľka napadla opravným prostriedkom, ktorý by podľa svojho obsahu mohol byť dovolaním, aj uznesenie Krajského súdu v Žiline z 30. decembra 2013 sp.zn. 8 Co 326/2013. Vo vzťahu k tejto časti podania navrhovateľky súd prvého stupňa opomenul správny procesný postup v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p., ktorý je v tejto procesnej situácii na mieste. Keďže však dovolaciemu súdu bol predložený opravný prostriedok navrhovateľky podaný len voči rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. decembra 2013 sp.zn. 8 Co 325/2013, dovolací súd sa touto časťou podania žalobkyne nezaoberal.

Okresný súd Dolný Kubín (po vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky za účelom odstránenia väd dovolacieho konania) uznesením z 30. júna 2014, č.k. 5C 109/2012-173 v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. vyzval dovoľateľku, aby si v lehote 10 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia zvolila advokáta pre dovolacie konanie a doručila súdu plnomocenstvo oprávňujúce advokáta na jej zastupovanie pred dovolacím súdom. V rozhodnutí ju súčasne oboznámil s možnosťou poskytnutia právnej pomoci zo strany Centra právnej pomoci v zmysle § 30 O.s.p. s tým, že pokiaľ sa obráti na Centrum právnej pomoci, je povinná oznámiť uvedenú skutočnosť súdu v lehote 7 dní. Zároveň ju poučil, že ak v stanovenej lehote nepredloží požadované plnomocenstvo a ani neoznámi, že požiadala Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci, dovolací súd konanie o jej dovolaní zastaví.

Navrhovateľka predmetné uznesenie prevzala dňa 10. júla 2014, do dnešného dňa naň však nereagovala.

Listom z 5. augusta 2014 Centrum právnej pomoci, kancelária Tvrdošín, oznámilo na výzvu Okresného súdu Dolný Kubín, že navrhovateľka nepodala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o dovolaní konať. Zistil, že tieto podmienky konania nie sú splnené.

Kedykoľvek za konania prihlada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (§ 103 O.s.p.).

Ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia, pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodari nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví (§ 104 ods. 2 O.s.p.).

Dovolať v dovolacom konaní musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.).

V prípade, že dovolateľom je fyzická osoba, ktorá nemá právnické vzdelanie, musí byť v dovolacom konaní zastúpená advokátom. Povinné zastúpenie advokátom je zvláštnou podmienkou dovolacieho konania týkajúcou sa dovolateľa. Účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc a aby dovolanie vyhovovalo požiadavkám ustanovenia § 241 ods. 1 a 2 O.s.p.

Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ zvolí kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo. Ak tak však neurobí, a to ani na výzvu súdu, súd dovolacie konanie zastaví. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu súdu o veci ďalej konať. Citované ustanovenie § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p. je totiž ustanovením kogentnej povahy, ktoré nepripúšťa výnimky.

V danej veci dovolateľka, ktorá podala mimoriadny opravný prostriedok, nemá právnické vzdelanie. Súd ju v súlade s § 104 ods. 2 O.s.p. vyzval na odstránenie nedostatku obligatórnej podmienky dovolacieho konania spočívajúcej v povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní a oboznámil ju s možnosťou požiadať o právnu pomoc Centrum právnej pomoci podľa § 30 O.s.p. s poučením o následkoch nesplnenia uloženej povinnosti.

So zreteľom na nerešpektovanie výzvy súdu prvého stupňa na odstránenie procesného nedostatku podmienky dovolacieho konania spočívajúceho v nedostatku povinného právneho zastúpenia zo strany dovolateľky, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolacie konanie podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. zastavil bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.